

Kymen Seudun Osuuskaupan hallinnointitapa
Corporate Governance -Statement

Hyväksytty Kymen Seudun Osuuskaupan hallituksessa 20.5.2021.

Johdanto

Tässä osuuskaupan hallinnointitapaa kuvaavassa selostuksessa (Corporate Governance Statement) kerrotaan, millä tavoin hyvää hallintotapaa ja omistajaohjausta noudatetaan osuuskaupassa. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä perustuu osuuskuntalakiin ja muuhun toimintaa säätelevään lainsäädäntöön, osuuskaupan sääntöihin ja toimielinten hyväksymiin ohjesääntöihin ja työjärjestyksiin sekä yleisiin corporate governance -suosituksiin.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmässä määritellään muun muassa osuuskaupan keskeisten toimielimien tehtävät ja vastuualueet, tytäryhtiöiden rooli ja hallinto, tulospalkkausjärjestelmän perusteet sekä sisäinen valvonta ja taloudellinen raportointi.

Selostuksen tavoitteena on lisätä osuuskaupan toiminnan läpinäkyvyyttä ja parantaa tiedonkulkua asiakasomistajille ja muille osuuskaupan sidosryhmille sekä siten lisätä kiinnostusta osuuskaupan toimintaa kohtaan.

Arvopaperimarkkinayhdistys ry on viimeksi vuonna 2020 julkaissut listayhtiöiden hallinnointitapaa koskevan suosituksen hallinnointikoodin. Keskuskauppakamarin julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa hallintokoodia siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista "noudata tai selitä" -periaatteen mukaisesti eli siten, että mahdollinen poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava. Kannanoton mukaan tällaisia yhteisöjä ovat esimerkiksi laajasti omistetut osuuskunnat.

Hallintokoodi on laadittu listattuja osakeyhtiöitä ajatellen eikä se kaikilta osin sovellu osuuskuntiin. Osuuskuntien erityispiirteet ilmenevät erityisesti toiminnan tarkoituksessa ja päämäärissä, omistuksen luonteessa sekä päätöksenteossa.

Osuuskaupan hallinnointitapaa kuvaava selostus noudattaa rakenteellisesti ja sisällöltään listayhtiöiden hallintokoodia. Siinä otetaan kuitenkin huomioon osuustoiminnan erityispiirteet, todetaan poikkeamat hallintokoodista sekä niiden perustelut.

1. Kymen Seudun Osuuskauppa ja S-ryhmä

Kymen Seudun Osuuskauppa on S-ryhmään kuuluva alueosuuskauppa. Osuuskaupan omistavat sen 86 000 jäsentä, joita osuuskaupassa kutsutaan asiakasomistajiksi tai omistajiksi.

S-ryhmä on yritysryhmä, jonka muodostavat osuuskaupat ja niiden omistama Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK) sekä näiden tytäryhtiöt. S-ryhmään kuuluu 19 alueosuuskauppaa ja 6 paikallisosuuskauppaa. S-ryhmän tarkoituksena on tuottaa palveluja ja etuja asiakasomistajille. SOK tuottaa osuuskaupoille hankinta-, asiantuntija- ja tukipalveluita ja vastaa myös S-ryhmän strategisesta ohjauksesta ja liiketoimintaketjujen kehittämisestä.

S-ryhmän palvelut asiakasomistajille tuotetaan ensisijaisesti alueellisten osuuskauppojen toimesta. Palveluita täydennetään SOK:n tytäryhtiöiden harjoittamalla liiketoiminnalla sekä partnereiden kautta tarjottavilla palveluilla.

Osuuskauppa hyödyntää liiketoiminnassaan S-ryhmän yhteisiä ketjuohjausorganisaatioita. Liiketoiminta-alue- ja palvelutoimintokohtaiset ketjuohjausorganisaatiot johtavat ja koordinoivat S-ryhmän ketjutoimintaa SOK:n hallituksen valvonnassa. S-ryhmä-tasoista päätöksentekoa varten SOK:n johtajiston tueksi on muodostettu johtamisen tukiryhmät. Liiketoiminnan ja palvelutoimintojen tukiryhmät koostuvat pääsääntöisesti osuuskauppojen toimitusjohtajasta ja johtoryhmän jäsenistä sekä SOK:n palveluksessa olevista johtajista. SOK:n kunkin vastualueen johtoryhmän jäsen päättää tukiryhmien kokoonpanosta ja saattaa ne vuosittain SOK:n hallituksen tiedoksi. Kymen Seudun Osuuskauppa osallistui v. 2020 kahden tukiryhmän toimintaan. Lisäksi Kymen Seudun Osuuskaupan toimitusjohtaja on SOK:n hallituksen jäsen.

2. Kymen Seudun Osuuskauppa

2.1. Tehtävät

Osuuskaupan tehtävänä on sääntöjensä mukaan liiketoimintaa harjoittamalla tuottaa palveluja ja etuja jäsenilleen ja näin edistää jäsentensä taloudellista hyvinvointia. Osuuskaupan liiketoiminta-alueet ovat päivittäis- ja käyttötavarakauppa, liikennemyymälä- ja polttonestekauppa, matkailu- ja ravitsemiskauppa sekä vapaa-ajan palvelut ja muu palvelutoiminta.

2.2. Osuuskaupan rakenne

Kymen Seudun Osuuskauppa -konserniin kuuluvat emo-osuuskunta ja sen tytäryhtiö Tykkimäen Vapaa-aikakeskus Oy, johon osa konsernin liiketoiminnasta on keskitetty sekä kiinteistöyhtiöitä. Etelä-Kymen Auto Oy ja Ympäristön Auto Oy sulautuivat 1.1.2021 Osuuskauppa Hämeenmaan omistamaan Nelipyörä Oy:hyn, josta KSO omistaa 20 %.

2.3. Johtamisprosessi

Johtamisprosessi koostuu osuuskaupan strategioista, käytettävistä johtamisperiaatteista sekä johtamista tukevista raportointi- ja tietojärjestelmistä.

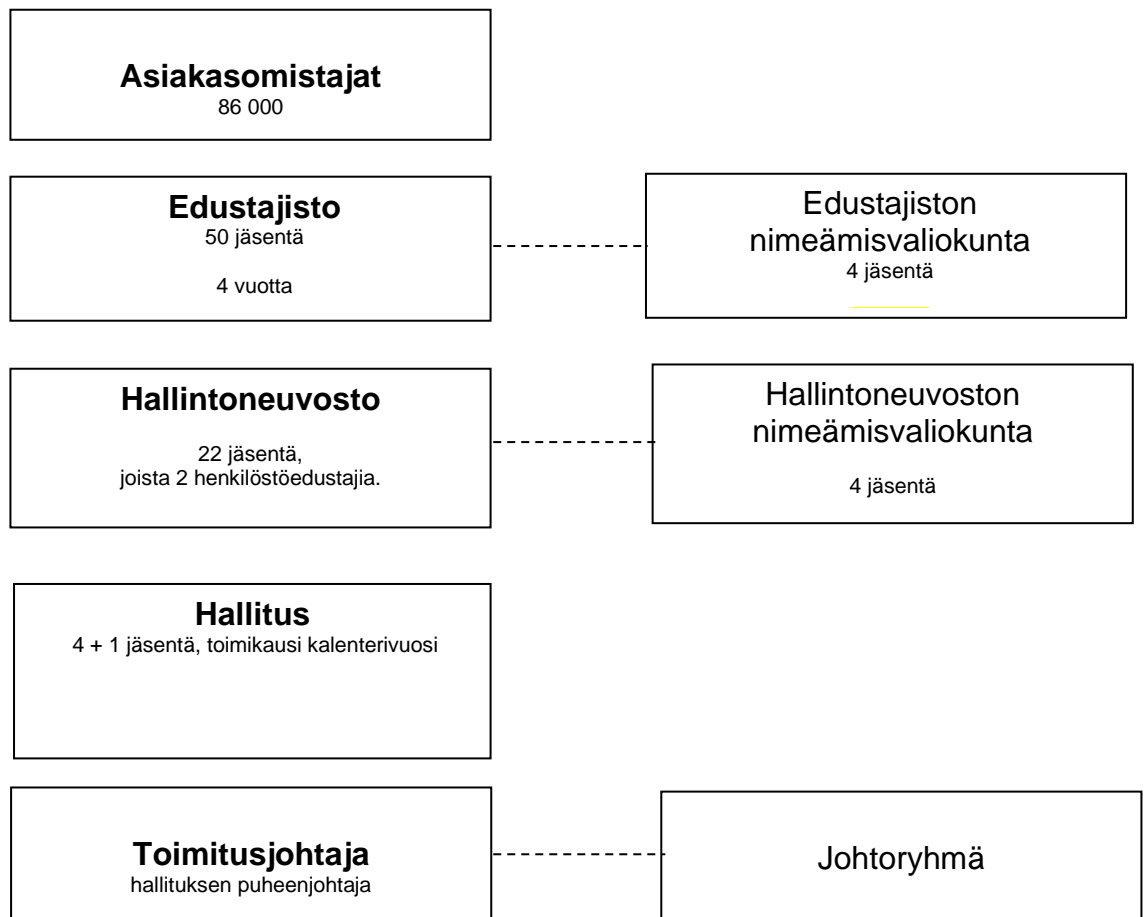
Johtaminen perustuu osuuskaupan yhtenäiseen johtamisjärjestelmään, joka on osa S-ryhmän yhteistä johtamisjärjestelmää.

2.4. Sovellettavat säännökset

Osuuskauppa on suomalainen osuuskunta, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakia, osuuskaupan sääntöjä, toimielinten hyväksymiä ohjesääntöjä ja työjärjestyksiä sekä toimialojen toimintaa koskevia muita säännöksiä ja SOK:n sääntöjä. Tytäryhtiöiden toimintaa säätelevät osakeyhtiölaki sekä eri säädöksiin ja ohjeisiin perustuvat konserniperiaatteet.

3. Keskeiset toimielimet

Kymen Seudun Osuuskaupan keskeiset hallintoelimet on kuvattu alla olevissa laatikoissa:

3.1. Edustajisto

Edustajisto käyttää osuuskaupassa omistajille kuuluvaa päätösvaltaa. Edustajisto korvaa osuuskunnan kokouksen. Edustajistoon kuuluu 50 edustajaa.

Edustajisto valitaan vaalilla osuuskaupan jäsenistä joka neljäs vuosi. Vaalia varten jäsenet asettavat ehdokkaat edustajiston vaalijärjestyksen mukaisella menettelyllä.

Edustajisto kokoontuu sääntöjen mukaisesti kaksi kertaa vuodessa. Tarvittaessa edustajisto voi pitää ylimääräisiä kokouksia.

Kevätkokouksessa edustajiston tehtävänä on

- tilinpäätösasioiden ja ylijäämän käsittely,
- vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle sekä
- nimeämisvaliokunnan valinta valmistelemaan syyskokouksessa toimitettavia henkilövalintoja ja palkkiokysymyksiä.

Syyskokouksessa edustajiston tehtävänä on

- hallintoneuvoston erovuoroisten jäsenten ja tilintarkastajien valinta sekä
- edustajiston, hallintoneuvoston ja tilintarkastajien palkkioista päättäminen.

Yksittäisistä edustajiston päätösvaltaan kuuluvista muista asioista tärkeimpiin kuuluvat sääntöjen muuttaminen ja osuuskaupan toiminnan lopettamiseen tai sulautumiseen liittyvät päätökset sekä mahdollisten vahingonkorvauskanteiden vireille saattaminen.

Edustajiston kokouksissa on läsnä edustajiston lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtaja sekä hallituksen jäseniä, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja. Varsinaisen toimielinroolinsa lisäksi edustajistolla on merkittävä asema laajan kontaktipinnan muodostajana asiakasomistajien ja osuuskaupan johdon välillä.

Vuonna 2020 edustajiston kevätkokous pidettiin 17.6.2020 ja syyskokous 19.11.2020. Edustajiston jäsenen kokouspalkkio 2020 oli 190 euroa kokoukselta. Edustajiston jäsenille maksettiin vuonna 2020 palkkioita yhteensä 16 270 euroa.

3.2. Hallintoneuvosto

Osuuskaupan säännöissä on määrätty hallintoneuvoston olevan osa sen hallintomallia. Suuren jäsenmäärän takia laaja jäsenistön (asiakasomistajien) osallistuminen hallintoon on tärkeää.

Hallintoneuvosto edustaa asiakasomistajia ja sille kuuluvan valvontatehtävän lisäksi mm. vahvistaa osuuskaupan strategian. Hallintoneuvostolla on myös säännöissä määrättyjä liiketoimintaan liittyviä tehtäviä ja päätösvaltaa. Varsinaiset operatiiviseen johtamiseen kuuluvat asiat kuuluvat kuitenkin osuuskaupan hallitukselle ja toimivalle johdolle.

Hallintoneuvoston tehtävät ovat osuuskaupassa huomattavasti laajemmat kuin listatuissa osakeyhtiöissä, joissa hallintokoodin mukaan hallintoneuvoston toimivalta on rajattava mahdollisimman suppeaksi. Osuuskaupassa hallintoneuvoston rooli on merkittävämpi, jotta riittävä omistajaohjaus voidaan varmistaa.

3.2.1. Kokoonpano ja toimikausi

Hallintoneuvostoon kuuluu 22 jäsentä, joista 20 valitsee edustajisto. Vuosittain erovuorossa on noin kolmasosa. Hallintoneuvostoon valitaan osuuskaupan jäseniä, joilla on riittävä hallinnollisten ja liiketaloudellisten asioiden tuntemus ja jotka edustavat mahdollisimman tasapuolisesti osuuskaupan jäsenistöä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Henkilöä ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi, jos hän on täyttänyt ennen toimikauden alkua 65 vuotta. Lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kaksi osuuskaupan palveluksessa olevaa henkilöstön edustajaa, jotka on valittu henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetun lain mukaisesti. Henkilöstön edustajille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

3.2.2. Päätöksenteko

Hallintoneuvosto valitsee toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joka puheenjohtajan estyneenä ollessa hoitaa tämän tehtäviä.

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kolme kertaa vuodessa. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun kokouksessa on paikalla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet sen jäsenistä. Päätökseksi tulee sekä asiassa että vaalissa se mielipide, jota enemmistö on kannattanut tai johon puheenjohtaja äänten mennessä tasan on yhtynyt, paitsi puheenjohtajan vaalissa, jossa ratkaisee arpa.

Hallituksen jäsenillä ja tilintarkastajilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa hallintoneuvoston kokouksissa. Hallintoneuvosto hyväksyy itselleen työjärjestyksen.

3.2.3. Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tärkeimmät tehtävät ovat:

- Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevan osuuskaupan hallinnon valvonta.
- Osuuskaupan toiminnan huomattavasta supistamisesta tai laajentamisesta päättäminen sekä strategian ja vuosittaisten taloudellisten kokonaistavoitteiden vahvistaminen sekä
- Hallituksen ja toimitusjohtajan valinta

Hallintoneuvoston tehtäviin kuuluvat valvontaan liittyvät kysymykset. Hallintoneuvosto saa toimitusjohtajalta ja hallitukselta säännöllisin väliajoin, käytännössä hallintoneuvoston kokouksissa, riittävät ja havainnolliset tiedot osuuskaupan tilasta ja kehityksen suunnasta.

Strategian uudistaminen ja päivittäminen muodostavat osuuskaupassa strategiaprosessin, jossa hallintoneuvosto on mukana jo ennen päätöksentekoa. Asioita käsitellessään hallintoneuvoston tulee ottaa huomioon SOK:n hallintoneuvostossa päätetyt S-ryhmän strategiat.

Kolmantena avaintehtävänä hallintoneuvostolla on toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten valinta. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan nimeämisvalokunnan valmistelemaan henkilövalintoja ja tehtävistä maksettavia palkkioita.

3.2.4. Hallintoneuvoston arvio jäsenten riippumattomuudesta

Henkilöstön edustajia lukuun ottamatta muut hallintoneuvoston jäsenet ovat hallintoneuvoston arvion mukaan riippumattomia osuuskaupasta.

Koska osuuskaupan omistajilla on osuustoiminnan periaatteiden mukaisesti kullakin vain yksi osuus, osuuskaupalla ei ole merkittäviä omistajia, joista hallintoneuvoston jäsenet voisivat olla riippuvaisia.

3.2.5. Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoneuvoston kokouksen johtamisen lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajan keskeisiä tehtäviä ovat mm.

- toimia toimitusjohtajan hallinnollisena esimiehenä
- valmistella yhdessä hallituksen kanssa hallintoneuvostolle esitettävät asiat
- päättää yhdessä hallintoneuvoston varapuheenjohtajan ja hallituksen varapuheenjohtajan kanssa toimitusjohtajan palkka- ja muista eduista hallintoneuvoston tarvittaessa antamien ohjeiden mukaisesti.
- edustajiston kokousten koollekutsuminen hallintoneuvoston puolesta.

3.2.6. Vuosi 2020

Hallintoneuvostossa oli vuonna 2020 20 jäsentä. Lisäksi hallintoneuvostoon kuului kaksi henkilöstön kahdeksi vuodeksi kerrallaan valitsemaa edustajaa.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2020 3 kertaa ja hallintoneuvoston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 95 prosenttia. Hallintoneuvoston jäsenen palkkio vuonna 2020 oli 230 euroa kultakin kokoukselta tai tehtävään kuuluvalta toimitukselta päivässä. Hallintoneuvoston puheenjohtajan erityispalkkio oli 1400 euroa kuukaudessa ja varapuheenjohtajan erityispalkkio 400 euroa kuukaudessa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen osuuskaupan matkustussäännön mukaisesti. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2020 yhteensä 50 230 euroa.

Hallintoneuvostoon kuuluvat 2020 seuraavat jäsenet:

Arpiainen Tanja, Hamina
 Astola Matti, Miehikkälä
 Gärdström Keijo, Kouvola
 Hasu Juhani, Kouvola
 Hirvonen Petri, Kotka
 Hurta Piia, Kotka
 Hämäläinen Pentti, hallintoneuvoston puheenjohtaja, Hamina
 Kantola-Pakkanen Sirpa, Kotka
 Lavonen Esko, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, Kouvola
 Lehtola Leila, Kouvola
 Lonka Merja, Iitti
 Niemi Katri, Kouvola
 Nuorivuori Marja-Terttu, Kouvola
 Nygren Anna, Kotka
 Punakivi Jari, Kouvola

Rantala Jari, Pyhtää
Seppälä Kirsi, Kouvola
Vainio Vesa, Kouvola
Vehmassalmi Riitta, Kotka, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
Tanja Taipale, henkilöstön edustaja, Kotka
Harkko Mia, henkilöstön edustaja, Kotka

3.3. Hallitus

3.3.1. Kokoonpano ja toimikausi

Hallituksen muodostavat toimitusjohtaja ja 4-6 hallintoneuvoston kalenterivuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenten tulee toimikauden alkaessa olla osuuskaupan jäseniä ja alle 65-vuotiaita. Hallitukseen valittavalla tulee olla liiketaloudellisten ja hallinnollisten asioiden hyvä tuntemus.

Hallituksen jäsenten valinnan valmistelutyön tekee hallintoneuvoston valitsema nimeämistoimikunta. Valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hallitus on riittävän monimuotoinen muun muassa sukupuoli- ja ikäjakaumaltaan ja että jäsenillä on toisiaan täydentävä kokemus ja monipuolinen osaaminen sekä pätevyys hallituksen tehtävien tehokkaaseen hoitamiseen.

Hallituksen puheenjohtajana on toimitusjohtaja osuuskunnan sääntöjen nojalla (ks. tarkemmin kohta 3.4). Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja ei saa olla osuuskaupan palveluksessa.

3.3.2. Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolellisesti toimien edistää osuuskaupan etua ja hoitaa sen asioita osuuskuntalain, osuuskaupan sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä edustajiston ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Hallitus vastaa osuuskaupan liiketoiminnantavoitteiden toteutumisesta. Hallituksen tärkeimmät tehtävät ovat:

- johtaa ja valvoo operatiivista liiketoimintaa
- päättää osuuskaupan keskeiset strategiat ja tavoitteet,
- päättää vuosittain osuuskaupan taloudelliset kokonaistavoitteet ja tarvittavat toimintasuunnitelmat
- päättää investoinnit

Hallintokoodissa mainittujen valiokuntien perustamisesta päättää osuuskaupassa hallintoneuvosto, kun osakeyhtiöissä valiokuntien perustamisesta päättää hallitus.

Hallituksen ulkopuolinen nimeämistoimikunta on nähty hallituksen sisäistä nimitysvaliokuntaa tarkoituksenmukaisemmaksi johtuen edustajisto-hallintoneuvosto-hallitus -hallintomallista. Hallituksen palkitsemisvaliokunta ei ole tarpeellinen, koska palkitsemiseen liittyvät päätökset tehdään hallintoneuvostossa.

3.3.3. Kokouskäytäntö, päätöksenteko ja itsearviointi

Hallitus kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kuusi kertaa vuodessa puheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja heidät mukaan lukien yhteensä yli puolet jäsenistä ovat paikalla. Jos yksi tai useampi hallituksen jäsen on esteellinen, päätösvaltaisuus määräytyy esteettömien jäsenten lukumäärän mukaan. Hallituksen kokoukset valmistelee toimitusjohtaja.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään yksi hallituksen valitsema jäsen allekirjoittaa.

3.3.4. Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain. Hallituksen jäsen toimittaa riippumattomuuden arviointia varten tarpeelliset tiedot. Hallituksen jäsenten riippumattomuutta arvioidaan hallinnointikoodin riippumattomuuskriteerien pohjalta.

Hallituksen puheenjohtajana toimii sääntöjen mukaan osuuskaupan toimitusjohtaja. Kaikki muut hallituksen jäsenet ovat hallituksen arvion mukaan riippumattomia osuuskaupasta.

Koska osuuskaupan omistajilla on osuustoiminnan periaatteiden mukaisesti kullakin vain yksi osuus eikä osuuskaupassa ole muita osuuksia tai osakkeita, osuuskaupalla ei ole merkittäviä osuudenomistajia, joista hallituksen jäsenet voisivat olla riippuvaisia.

3.3.5. Vuosi 2020

Hallituksessa oli vuonna 2020 1 + 4 jäsentä,

Hallitus kokoontui 13 kertaa vuoden 2020 aikana ja jäsenten osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Hallituksen jäsenen kuukausipalkkio oli 740 euroa ja kokouspalkkio 400 euroa kokoukselta vuonna 2020. Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2020 yhteensä 60 870 euroa palkkioita. Kymen Seudun Osuuskaupan toimitusjohtajana toimivissa ovat hallituksen jäsenet eivät saaneet erillistä korvausta hallitustyöskentelystä.

Vuonna 2020 hallituksen jäsenenä toimivat:

Harri Miettinen, Kymen Seudun Osuuskaupan toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, Järvenpää
 Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja, Kouvola
 Marita Kankaanranta, liiketalouden lehtori, Kotka
 Matti Nikkola, toimitusjohtaja, Kotka
 Mikko Lassila, agronomi, Kouvola

3.4. Toimitusjohtaja

Kymen Seudun Osuuskaupalla on toimitusjohtaja, jonka tehtävänä on hoitaa osuuskaupan juoksevaa hallintoa lain ja sääntöjen sekä toimielinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan ollessa estyneenä hänen sijaisenaan on hallintoneuvoston siihen määräämä henkilö.

Toimitusjohtaja toimii myös hallituksen puheenjohtajana. Tämä hallintokoodista poikkeava käytäntö on perusteltua, koska osuuskaupalla on hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimintaa. Lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajalla on säännöissä määritellyjä valvontaan liittyviä erityistehtäviä.

Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan ja hyväksyy toimitusjohtajasopimuksen ehdot. Hallintokoodista poiketen, koska toimitusjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana, ei toimitusjohtajan nimitys ole hallituksen tehtävä.

Kymen Seudun Osuuskaupan toimitusjohtaja on Harri Miettinen. Toimitusjohtajan sijainen on kaupallinen johtaja Ari Hyytiä.

Vuonna 2020 toimitusjohtajalle maksettiin rahapalkkaa 249 158 euroa. Toimitusjohtajan luontaisetujen arvo oli yhteensä 14 420 euroa. Tulospalkkiota maksettiin vuonna 2020 toimitusjohtajalle yhteensä 19 818 euroa. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläke ja eläkeikä on 63 vuotta.

3.5. Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa ja hallitusta osuuskaupan operatiivisessa johtamisessa ja valmistella hallitukselle annettavia esityksiä. Näitä esityksiä ovat mm. osuuskaupan liiketoimintastrategiat, tavoitetasot, toimintasuunnitelmat ja budjetit sekä merkittävät investointi- ja realisointihankkeet. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai osuuskaupan sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa.

Johtoryhmän kuuluvat seuraavat henkilöt:

Harri Miettinen, toimitusjohtaja
 Jukka Virenius, talousjohtaja
 Ari Hyytiä, kaupallinen johtaja, päivittäis- ja käyttötavarakauppa sekä liikennemyymälä- ja polttonestekauppa
 Mikko Virtanen, toimialajohtaja, matkailu- ja ravitsemiskauppa
 Sanna Mäenpää, henkilöstöpäällikkö

Ilkka Isotalo kuului autokaupan toimialajohtajana johtoryhmään 31.12.2020 asti ja siirtyi autokauppafuusion myötä Nelipyörä Oy:n palvelukseen 1.1.2021.

Vuonna 2020 johtoryhmälle maksettiin rahapalkkaa yhteensä 618 698 euroa ja tulospalkkioita 77 802 euroa. Johtoryhmän luontaisetujen arvo oli yhteensä 77 802 euroa. Johtoryhmällä on maksuperusteinen lisäeläke ja eläkeikä on 63 vuotta.

3.6. Tytäryhtiöt

Tytäryhtiön hallitus valitsee osuuskaupan hallituksen hyväksymän toimitusjohtajan tytäryhtiölle. Tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan ensisijaisesti osuuskaupan toimihenkilöistä. Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat eivät pääsääntöisesti kuulu yhtiön hallitukseen.

Tytäryhtiöiden toimintaa ohjataan osuuskaupan konserniohjeistusten mukaisesti.

4. Tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmä

Koko henkilöstö on tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmän piirissä. Johdon tulospalkkiojärjestelmä jakautuu lyhyen ja pitkän ajan palkitsemiseen. Lyhyen ajan tulospalkkiojärjestelmässä arviointijakso on yksi vuosi ja palkkion maksimimäärä voi olla 2,5 - 3 kuukauden palkkaa vastaava summa. Johdolla on lisäksi pitkän ajan tulospalkkiojärjestelmä, jossa arviointijakso on kolme vuotta ja palkkion maksimimäärä voi olla 2,5 – 3 kuukauden kuukausipalkkaa vastaava määrä vuodessa ja palkkio maksetaan kolmen vuoden aikana arviointijakson jälkeen. Muun henkilöstön kohdalla arviointijaksot ja palkkiomaksimit vaihtelevat riippuen tehtävästä.

Tulos -ja kannustepalkkiojärjestelmän perusteet hyväksytään hallituksessa. Kriteereinä ovat mm. tulos, prosessien tehokkuus, asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys. Palkkiomittareita on asetettu sekä osuuskaupan ja oman yksikön että koko S-ryhmän näkökulmista. Osuuskauppa voi hyödyntää SOK:n hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnan valmistelemia ja SOK:n hallintoneuvoston päättämiä tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmäsuosituksia.

5. Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan, että osuuskaupan toiminta on tehokasta, sen taloudelliset ja muut tiedot ovat luotettavia ja että osuuskauppa noudattaa soveltuvia säännöksiä ja toimintaperiaatteita. Sisäinen valvonta koostuu riskienhallinnasta, talousvalvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta sekä niitä tukevista politiikoista.

Osuuskaupan sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa määritellään osuuskaupassa ja sen tytäryhtiöissä sovellettava sisäisen valvonnan prosessi. Sisäisen valvonnan prosessi sisältää valvonnan tavoitteen asettamisen, valvonnan suunnittelun ja toteutuksen, toiminnan tehokkuuden testauksen, seurannan ja jatkuvan kehittämisen ja raportoinnin.

Osuuskaupan hallituksen vastuulla on varmistaa, että osuuskauppa on määritellyt sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet.

Osuuskaupan hallitus vastaa sisäisen valvontajärjestelmän ja riskienhallintajärjestelmien seurannasta. Sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen seurantavelvollisuuden täyttämässä varmistamalla, että osuuskauppakonsernin valvontatoimenpiteet on suunniteltu ja otettu käyttöön asianmukaisesti.

Toimitusjohtaja, toimialojen ja liiketoimintayksiköiden johtajat ja tytäryhtiöiden hallitukset toimitusjohtajineen suorittavat liiketoiminnan ohjausta ja valvontaa päivittäisessä toiminnassa omalla vastuualueellaan.

5.2. Riskienhallinta

Osuuskaupan riskienhallinnan tärkein tavoite on tunnistaa ja hallita osuuskauppakonsernin strategian toteuttamiseen ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit.

Hallitus vahvistaa ja määrittelee osuuskauppakonsernin riskienhallintaperiaatteet ja valvoo riskienhallinnan tehokkuutta. Riskienhallinta on hallituksen valvonnassa integroitu osaksi johtamisprosessia. Osuuskaupan strategiapäivityksen yhteydessä kartoitetaan liiketoiminnan riskejä toimialoittain ja arvioidaan niitä riskin merkittävyyden sekä todennäköisyyden perusteella.

5.3. Sisäinen tarkastus

Osuuskaupan hallituksella on vastuu osuuskaupan hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä kirjanpidon ja varainhoidon luotettavuudesta sekä riskienhallinnasta.

Osuuskaupassa on sisäinen tarkastaja, joka suorittaa sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä. Sisäinen tarkastaja toimii toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman.

6. Tilintarkastus

Osuuskaupan edustajisto valitsee vuosittain tilintarkastajat seuraavalle tilikaudelle nimeämistoimikunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

Osuuskaupan tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä, kirjanpitoa ja hallintoa tarkastamaan valitaan varsinaisessa edustajiston kokouksessa yksi tai kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa, joista yhden tulee olla tilintarkastuslaissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö ja tarvittaessa yksi tai kaksi varatilintarkastajaa.

Vuonna 2020 toimivat varsinaisina tilintarkastajina KHT Peter Forsell (varatilintarkastajana KHT Esa Harttunen) ja KPMG Oy päävastuullisena tarkastajana KHT Kati Nikunen.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden tilintarkastustoiminnasta maksettiin vuonna 2020 palkkioita konsultointi mukaan lukien yhteensä 50 346 euroa.

7. Lähipiiriliiketoimet

Osuuskauppa määrittelee lähipiirin rakenteensa kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ottaen erityisesti huomioon lähipiiritoimia koskevan suosituksen tarkoituksen ja ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon hallinnointikoodin mukaisen lähipiirin. Siihen kuuluvat muun muassa kaikki konserniyhtiöt, hallituksen, hallintoneuvoston ja johtoryhmän jäsenet sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Mahdolliset eturistiriidat otetaan huomioon päätöksenteossa ja hallinnointikoodin mukaisesti kukin konserniyhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. [Osuuskaupalla ei ole ollut osuuskaupan kannalta olennaisia hallinnointikoodin mukaisia lähipiiriliiketoimia, jotka poikkeaisivat osuuskaupan tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

8. Taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan sekä osuuskaupan että koko S-ryhmän kattavalla taloudellisten tunnuslukujen ja ennusteiden raportoinnilla.

Sisäisen raportoinnin lisäksi osuuskauppa julkistaa säännöllisesti tiedot taloudellisesta tilanteesta ja liikevaihdon kehityksestä.

9. Muu tiedottaminen

Kymen Seudun Osuuskaupan viestinnästä vastaava yksikkö huolehtii siitä, että asiakasomistajien ja muiden asiakkaiden sekä sidosryhmien käytössä on riittävästi oikeaa tietoa osuuskaupasta ja sen toiminnasta.

Tietoa on saatavilla internetissä olevien kotisivujen välityksellä. Koko S-ryhmän tiedot ovat osoitteessa www.s-kanava.fi. Kymen Seudun Osuuskaupan omien kotisivujen osoite on www.ksok.fi.

10. Corporate Governance -Statementin päivitys

Osuuskaupan Corporate Governance -Statement on nähtävillä osuuskaupan internet-sivuilla. Päivitys tehdään tarpeen vaatiessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.